

Sygn. akt IV KK 190/15

POSTANOWIENIE

Dnia 4 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Cesarz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 4 września 2015 r.,

sprawy **H. B.**

skazanego z art. 288 § 1 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego,

od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach – Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

z dnia 12 stycznia 2015 r., sygn. akt V. 2 Ka 550/14

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 7 maja 2014 r., sygn. akt III K 101/14

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. S.D. kwotę 442,80 (czterysta czterdzieści dwa zł osiemdziesiąt gr.), w tym 23 % podatku VAT, za sporządzenie i wniesienie kasacji,**
- 3. zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Rybniku wyrokiem z dnia 7 maja 2014 r., sygn. akt III K 101/14, uznał H. B. za winnego tego, że w dniu 28 grudnia 2013 r. w C. – L., przy użyciu wózka dwukołowego, dokonał umyślnego uszkodzenia powłoki lakierniczej trzech elementów karoserii samochodu osobowego marki R. poprzez ich zarysowanie, powodując straty w wysokości 900 zł na szkodę D. H., i za to na

podstawie art. 288 § 1 k.k. skazał oskarżonego na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności i warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat oraz na podstawie art. 46 § 1k.k. nałożył na niego obowiązek naprawienia szkody przez zapłatę na rzecz poszkodowanego kwoty 900 zł.

Wyrokiem z dnia 12 stycznia 2015 r., sygn. akt V 2Ka 550/14, Sąd Okręgowy w Gliwicach – Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku, po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego, zarzucającej błąd w ustaleniach faktycznych i obrazę art. 366 k.p.k. przez niewyjaśnienie, jaka była rzeczywista wysokość szkody, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

W kasacji od wyroku Sądu odwoławczego obrońca skazanego zarzucił „uchylenie określone w art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. – stanowiące bezwzględną przyczynę odwoławczą – polegające na tym, iż skazany w postępowaniu sądowym w pierwszej instancji nie miał obrońcy, podczas gdy z okoliczności niniejszej sprawy wynika, iż skazany jest osobą niewidomą, o znacznym i stałym stopniu niepełnosprawności stwierdzonym orzeczeniem Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności (przyczyna niepełnosprawności 04-O), przy czym według klasyfikacji medycznej i prawnej, za osoby niewidome uważa się osoby o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z powodu chorób narządu wzroku (symbol przyczyny niepełnosprawności wg Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych to 04-O), a zatem zachodzą przesłanki warunkujące obronę konieczną opisane w art. 79 § 1 pkt 2” (obronę obowiązkową, art. 79 § 1 pkt 2 k.p.k. – przyp. SN).

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie obu wyroków i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację wnosił o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna jest bezzasadna w stopniu oczywistym. Przede wszystkim, wbrew twierdzeniu w niej zawartemu, z okoliczności sprawy nie wynika, że skazany jest niewidomy w rozumieniu art. 79 § 1 pkt 2 k.p.k. Trafnie wskazano w odpowiedzi na kasację z powołaniem się właśnie na dokumenty procesowe zawarte w aktach (a pominięte przez autora skargi), że H. B. sporządził własnoręcznie szereg pism,

składając pod nimi podpisy, podobnie jak pod odebranymi od niego wyjaśnieniami. Zwraca zwłaszcza uwagę pismo oskarżonego z dnia 18 lipca 2014 r., w którym opisał przebieg zdarzenia, stwierdzając m.in. „ja wyciągnąłem notes i długopis i zapisałem nr rej. samochodu” (k. 100). Oskarżony dopiero na etapie postępowania międzyinstancyjnego załączył orzeczenie wskazane w kasacji i wniósł o wyznaczenie obrońcy z urzędu, wcześniej nie sygnalizując niepełnosprawności ani potrzeby fachowej obrony z tego właśnie powodu.

Ułomności wskazane w art. 79 § 1 pkt 2 k.p.k. polegają na całkowitym zniesieniu funkcjonowania danego zmysłu. Niedowidzenie należy traktować jako okoliczność utrudniającą obronę, o której mowa w art. 79 § 2 k.p.k., ale warunkiem wyznaczenia obrońcy, jeżeli oskarżony nie ustanowił go, jest wiedza sądu o tej okoliczności. Takowej, jak wspomniano, nie posiadał Sąd Rejonowy i nie był w stanie jej wywieść z akt sprawy. Nawet gdyby przyjąć, że niewidomym w rozumieniu art. 79 § 1 pkt 2 k.p.k. jest osoba nie mogąca odczytać sporządzonych w postępowaniu dokumentów, to niemożność taka nie dotyczyła oskarżonego, o czym świadczą wskazane wyżej przejawy jego aktywności procesowej. Na koniec wspomnieć należy, że w myśl § 11 ust. 2 statutu Polskiego Związku Niewidomych, jego członkiem mogą być także osoby z ograniczonym widzeniem. Taki stan oskarżonego wynikał z powołanego w kasacji orzeczenia Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Z przytoczonych względów oddalono kasację jako oczywiście bezzasadną.